

Kapiya Sën Pita Kevu Muginsën Vu Kerisi-yi-alam

¹ Sa Pita sën Yesu Kerisi yi sinarë sa. Sa nekevu kapiya sënë yök vu ham sën Anutu-yi-alam ham, sën ham vuu beggang degwa ya geham yök nedo jeggin jeggin vu distrik Pontus los Galata geKapadokia, gAsia* los Bitunia aga. ² Hil Amad Anutu rak ham nimin ggovek ya yö wirek beggooin ham rak tu yi ngaa. Lob Anon Vabuung vong beham tu vabuung in bë ham sepa dok Yesu Kerisi aye benikök jipek ham beham nimin vesa jak. Anutu gevong semusemu nyëmasën vu ham rot beham ayomin gëp revuh pangsën rot.

Mala-tumsën Sogek Negin Hil Vu Yagek

³ Hil gako Anutu arë jak. In yi Anutu behil Mehöböp Yesu Kerisi Ama yi. Kwa pesiv in hil böpata rot, lob vong beYesu Kerisi kedi rak yah vu bedub, lob vong behil atu mewis ggovek ya rak yi. Lob hil medo navo kwad in buk sën Anutu geko hil nah lo gehil su nehevuu rë. ⁴ Ggoin hil rak ggovek ya in bë hil gako ngaa nivesa vesa rot vu yagek. Ngaa sënë semu yi ggovek genegin ham vu yagek. Lob su yoh vu bë rëk petar benipaya jak rë, gak yö nivesa anon gesu rëk mala nama rë. ⁵ Ham ayomin neya timu vu Anutu, lob negin ham nivesa rak yö niwëek, om ham rëk medo nivesa rot. Semu aggata in bë geko ham nah vu yi yönon, lob rëk gevong sënë banon jak begëp rangah dok Buk-tamusën. ⁶ Mak yik ngaa maggin

aggagga netök vu ham hus dus teka mu loḵ buk sagi meneseggi ham beham ayomin maggin teka. Rëḵ ma geham kwamin nevo bē Anutu rëḵ geḵo ham nah vu yi, lob ham kwamin vesa rot. ⁷ Anutu neseggi ham raḵ ngaa nebē sēnē in bē jaḵ ni nabē ham ayomin neya timu vu yi ma ma. Hil araḵ ni bē goor og denevesi raḵ nengwah in bē ḵalē ḵalē geto in genivesa jaḵ, rëḵ mu goor sēnē rëḵ mala nama vu tamusēn. Gaḵ sēn hil ayod neya timu vu yi lo, og su nebē goor sēnē rē, gaḵ kesuu goor genivesa rot. Om nabē ngaa vahi seggi ham gwëbeng in ham ayomin neya timu bevong bē nengwah gga ham, og sagak nevong in bē ham bare nimin week. Lob vu tamusēn sēn Yesu Kerisi natök nom rangah lo, og ham rëḵ natu alam los arēmin böpata bemalamin ngeri gebengömin na jaḵ sēn ham ayomin ya timu agi. ⁸ Ham ngo nahēn geham su malamin raḵ yi rē, rëḵ ham ahēmin neving yi. Yönon, ham ngo nahēn gesu lē yi rē, rëḵ ham ayomin neya timu vu yi los kwamin vesa in yi rot. Ham kwamin-vesa-sēn sēnē kesuu hil kwad-vesa-sēn sēn hil kwad vesa in ngaa vu dob agi pin. Lob hil ayed su neggëp beyoh vu bē nanēr kwa-vesa-sēn sēnē rangah metateḵin rē, gaḵ ma verök yi. ⁹ Lob sēn ham ayomin neya timu vu yi agi anon nebē: Anutu rëḵ geḵo ham anomin nah bedemedo malaj-tumsēn geving yi. ¹⁰ Alam-denenēr-gägek-rangahsēn denesero rot medenevong huk niwëëḵ in bē denatök vu gägek sēn Anutu geḵo hil nah lo degwa, lob denēr gägek rangah raḵ ngaa sēn töḵ vu ham gwëbeng agi. ¹¹ Kerisi yi Anon Vabuung nedo loḵ alam-denenēr-gägek-rangahsēn sagi ayoj lob nēr gägek rangah verup avij mugin raḵ Kerisi

bë: Vanë aggagga rëk natök vu yi, genahub rë loḵ rëk natu mehö los arë böp. Lob yö medo denesero gägek sënë degwa medeneloḵ tepëk in sir bë, “Vu buk tena rëk nam-a?” Gemak “Va ti rëk berup doḵ buk saga?” ¹² Anutu tato vu sir ggovek bë su denenër gägek saga rangah in bë doḵ vu sir rë, gaḵ denvong huk in bë dedoḵ vu ham. Dengo bengö sënë muginsën, lob Anutu vong Anon Vabuung yam vu yägek bevo niwëek vu alam vahi beyam denenër Bengö Nivesa rangah los degwa vu ham vu gwëbeng sagi ving. Lob yik angër lo ahëj neving rot bë dekekoo in medegelë ngaa sënë geving.

Anutu Tahi Hil Yam In Bë Hil Abo Vabuung In Hil

¹³ Nebë saga, om ham su kwamin bo ngaa jegg in jegg in, gaḵ ham kwamin bo ngaa niröp geham medo revuh. Beham ayomin timu bemedo gwegin sën Yesu Kerisi natök nom rangah begevong semusemu nyëmasën jak na ham lo. ¹⁴ Ham gwevong nabë sën hurmahen denebë nengaj vu gägek medenesepa loḵ lo. Wirek og ham kwamin ma, om sën ham medo nesepa loḵ aggata malanon-yi. Gaḵ gwëbeng sënë og ham su sepa doḵ nah gökin. ¹⁵ Gaḵ Anutu yi mehö vabuung betahi ham ggovek ya, om ham bo vabuung in ham in ngaa pin sën ham gwevong lo nabë yi. ¹⁶ In gägek neggëp loḵ Anutu-yi-ḵapiya bë, “Sa vabuung, om ham natu vabuung geving.”

Anutu Bago Hil Yom Rak Ngaa Böpata Rot

¹⁷ Anutu og su kwa nevo hil arëd meneseggi bë ti tena kesuu rë, gaḵ neseggi hil ti ti rak ngaa sën hil nehevong lo. Om nabë ham ayemin doḵ ti benenër nabë Amamin, og ham gwegin ham

nivesa begöneng in yi noh vu buk pin sën ham nedo vatëvek mu vu dob agi. ¹⁸ Ham raḵ ni bē wirek og ham nedo los ngāa nipaya sën ham alam hib detahu ham loḵ lo, rēḵ Anutu vo ham vēr in ngāa saga. Su baḡo ham yom raḵ seriva lu goor ma ngāa-dob-yi sën rēḵ mala nama lo ti rē. ¹⁹ Gaḵ baḡo ham yom raḵ Kerisi ni ḵök. Yesu ni ḵök sënē su nebē ngāa sën hil nebago raḵ monē böpata rot lo rē, gaḵ kesuu. GeKerisi sënē nebē sipsip nalu sën yō nivesa rot gesu navi len ti nipaya neggēp raḵ yi rē, lob desis yi tu seriveng. ²⁰ Anutu su tung dob sënē rē geyō nahēn, log yō ggooin Kerisi raḵ vorot in bē gevong huk sënē. Rēḵ mu yō nahēn nedo bemēm Buk-tamusën dus raḵ, lob tōḵ yam rangah in bē doḵ vu ham. ²¹ Loḵ vu ham beham ayomin ya timu vu Anutu sën vong beKerisi kedi raḵ yah vu bedub bevong arē böp raḵ lo. Yōnon, ham ayomin neya timu vu Anutu benevo kwamin in yi los ahēmin nivesa bē rēḵ nom beḡo ham nah.

Hil Ahēd Geving Hil Arid Sën Kerisi-yi-alam Lo

²² Ham nesepa loḵ gagek anon sënē, lob vong beham ayomin nivesa raḵ. Lob ham los hil arid lo nelē ham nivesa. Ham su nevong los kwamin luu rē, om ham pasang gwevong huk niwēek rot beham ahēmin geving ham vewen vewen pangsën. ²³ Ham tu mewis ggovek ya nebē sën nos kip loḵ huk anon. Rēḵ mu ham su pum raḵ nos gahis sën nepetar lo rē! Gaḵ ham pum raḵ nos gahis sën nedo degwata lo. Nos gahis sënē og yik Anutu yi gagek, lob mala-tumsën neggēp loḵ beyō rēḵ gēp degwata los degwata. ²⁴ In gagek neggēp loḵ Anutu-yi-ḵapiya bē:

“Mehönon pin nebë vos.

Log hir vunek vunek nebë vos anon kweksën.
Vos nameran log anon kweksën nerurin to.

²⁵ Gak Mehöböp yi gagek, og yö neggëp degwata los degwata.”

Gagek sagi og yik Bengö Nivesa sën denenër rangah vu ham lo.

2

Mehöböp Tu Gelöng Nivesa Sën Mala-tumsën-yi

¹ Om ham su gwelë ham paya, geham su tetuhin ham. Ham su gwevong kwamin luu, geham su ayomin ngis yi vu mehö ngwë, geham su nanër gagek nipaya nah nenga jak mehö ngwë. ² Ham nebë hurmahen nikök sën ataj nahën neko sir bahëj neving rur mu lo. Om yik ham pasang ahëmin geving rur sën nelok vu ham anomin lo. Ham nanum rur sën su desarömin ngaa kuungsën ving rë agi pangсэн, in gevong beham jig bemedo nivesa geving Anutu. ³ Yönon, mak ham seggi Mehöböp ggovek ya beham rak ni bë kwa nevingin ham rot.

⁴ Om ham ngo nam vu yi in mehö mala-tumsën-yi, beniwëek rot nebë gelöng ti. Mehönon denekuung bë mak gelöng nipaya om sën deruuk ya. Rëk mu Anutu ggooin yi rak vorot benelë bë ngaanon benivesa rot. ⁵ Lob vong bë yik ham nebë gelöng mala-tumsën-yi saga ving, om Anutu kwa nevo bë gevong beham natu Anon Vabuong yi beggang. Nebë saga om ham natu alam-deneko-seriveng niröpsën-yi lo, beham ngo gwetung ayomin natu seriveng vu Anutu. Nabë ham gwevong nabë saga, og Anutu rëk kwa bo ham nabë Yesu Kerisi

yi alam ham, lob geḱo seriveng saga. ⁶ In gageḱ rak ngaa sënë meneggëp loḱ Anutu-yi-ḱapiya ving nebë:

“Ham gwengo rë!

Sehooïn gelöng malangeri anon rot ti rak in gadu beggang nyë ḱetu,

lob gwëbeng sa varah menare nyëg böp Sion.*

Om nabë mehöti ayo na timu vu yi,

og su rëḱ ni namum rë,

gaḱ rëḱ nama veröḱ yi.”

⁷ Kerisi nebë gelöng sënë lob ham sën ham ayomin neya timu vu yi lo, og ham nelë bë ngaanon benivesa rot. Gaḱ alam sën su ayoj neya timu vu yi rë lo, og gageḱ rak sir meneggëp loḱ Anutu-yi-ḱapiya nebë:

“Alam sën denelev beggang lo nij lëlin gelöng ti sënë,

rëḱ mu mëm sënë netu gelöng niwëëḱ beggang nyë ḱetu yi.”

⁸ Log gageḱ ngwë nër bë:

“Netu hir gelöng sën deketul vahaj jak lo.

Genetu hir gelöng sën detaleḱ medebës lo.”

Su devong ving Anutu yi gageḱ sënë rë, om detaleḱ medevës, in Anutu nër wireḱ bë rëḱ degevonḱ nabë sënë.

Hil Natu Anutu Yi Hur Maluh Los Avëh

⁹ Rëḱ Anutu ggooin ham rak ggovek ya tu yi alam. Ham tu Mehö-los-bengö Anutu yi alam-deneḱo-seriveng. Ham tu alam yu vabuung ti. Ham tu Anutu-yi-alam niröp in bë ham rëḱ tateḱin ngaa nivesa pin sën nevong vu ham lo. In ham

* **2:6:** Denenër nyëg böp Yerusalem arë ngwë nebë Sion.

nedo loḵ malakenu wirek, rēḵ tahi ham beko ham loḵ yam yi rangah nivesa anon sēnē ayo. ¹⁰ Wirek og ham alam meris, rēḵ gwēbeng og ham tu Anutu-yi-alam. Wirek og ham nedo nenga in Anutu lob su kwa nevonḡin ham rē, rēḵ gwēbeng sēnē og Anutu kwa nevonḡin ham.

Hil Gevong Ngaa Nabē Sēn Anutu Yi Hur Hil

¹¹ Sa mehō lo, sahēḡ neving ham, om sa nanēr vu ham niwēēk nabē: Ham nedo dob sēnē nebē ham alam-nyēḡ-ngwē los alam vatēvek mu. Om ham dēēin ngaa malanon-yi sēn hil navid nevonḡin lo na. In ngaa nebē sēnē nesis begō vu ham kenumin. ¹² Ham gwevong ngaa nivesa doḵ alam dahis vuheng. Yōnon, denenēr gagek nipaya raḵ ham gwēbeng bē ham nesepa loḵ ngaa nipaya. Rēḵ mu rēḵ degelē ngaa nivesa sēn ham nevonḡ lo, lob rēḵ degeḵo Anutu arē jaḵ in ham huk sēnē doḵ buk sēn natōḵ nam in bo nyēvewen vu sir lo. ¹³ Ham tu Mehōbōp yi alam om ham sepa doḵ horek sēn mehōnon denejoo lo pin. Ham sepa doḵ mehō-los-bengō sēn netu yuseḵē vu dob lo aye. ¹⁴ Geham sepa doḵ ggev gavman ayej nabē saga. In mehō-los-bengō ggooḡin sir raḵ in bē debo nyēvewen doḵ nah vu alam sēn degevong ngaa nipaya lo, gedegeḵo alam sēn degevong ngaa nivesa lo arēj jaḵ. ¹⁵ Anutu ahē neving bē ham sepa doḵ ngaa nirōp nabē saga in alam kwaj masēn sēn sir duḡin gagek lo, su denatōḵ vu gagek nipaya jaḵ ham medenanēr. ¹⁶ Ham su nabē alam sēn detu mehō ngwē hir ngaa meris balaj denedeginengin ngaa maggin raḵ sir gedenevasap sir lo, gaḵ ham gwevong ngaa nabē alam sēn yō denēḡin sir lo.

Rêk mu ham su gwebom navimin dok mu log ham bun ham in ngaa nipaya megwevong, gaḵ ham natu Anutu yi hur yōnon. ¹⁷ Ham gweḵo alam pin arêj jaḵ, geham ahêmin geving arimin lo sên Anutu-yi-alam sir lo. Ham gōneng in Anutu, log ham gweḵo mehō-los-bengō sên tu yuseḵe lo arê jaḵ.

Hil Sepa Dok Kerisi Vaha Megako Vanë

¹⁸ Ham sên hur lo, ham gōneng in alam sên denebago ham netu hir ngaa meris medenegin ham lo, beham gurek babuj in ngaa pin. Ham su gurek alamin sên nijvesa los malaj yes lo mu babuj. Gaḵ yik ham gurek alamin sên denevong nijpaya vu ham lo babuj geving.

¹⁹ Kê! Log nabë degwa nama geyō debo vanë vu ham meris mu rêk mu ham najom ham ahon geham gwengo vanë in Anutu-yi-alam ham, og yik ggovek. In Anutu ahë neving ngaa nebë saga.

²⁰ Gaḵ nabë ham gwevong ngaa nipaya ti lob dengis ham rêk yik ham gwelë sir mu, og ham su vong ngaa nivesa in bë degeḵo ham arêmin jaḵ rë, gaḵ ma. Gaḵ mêm nabë dengis ham jaḵ ngaa nivesa sên ham gwevong lo rêk ham gwelë sir mu, og mêm Anutu nenër saga bë geving nivesa.

²¹ Yōnon, Anutu ggooin ham rak in bë ham sepa dok aggata saga. In Kerisi loḵ yah ham bömin beḵo vanë betato saga vu ham in bë ham sepa dok vaha.

²² “Su nevong ngaa nipaya rë,

log su nenër gagek kuungsên ti verup avi rë.”

²³ Denër pelë rak yi, rêk su nër pelë loḵ yah rak sir rë. Log devo vanë vu yi, rêk su nër gagek ahë sengên loḵ yah rak sir rë. Gaḵ yō vong yi loḵ ya

Anutu sën neseggi ngaa pin niröp lo nema. ²⁴ Yö ti ko nyëwewen loḵ yah hil ngaa nipaya raḵ yah navi bediik raḵ kelepeko*. Vong nebë sënë in bë hil gevuu ngaa nipaya pin na, gehil medo vesad besepa dok ngaa yohvu mu. Devasap navi lob saga vong beham nimin vesa raḵ. ²⁵ Wirek ham nebë sipsip ata main nalu geyö vare deneya jeggjin jeggjin bedeneketul loḵ in aggata. Loḵ gwëbeng sënë og ham loḵ yom vu sipsip ala sën negin ham anomin lo.

3

Gagek Rak Maluh Los Avëh Sën Deḵo Sir Ggovek Lo

¹ Log ham avëh sën raḵ reggamin ggovek ya lo, og ham gurek reggamin babuj geving nabë saga. Log nabë sir la su denesepa loḵ Anutu yi gagek rë, og ham avëh sën venëj ham lo gwevong ngaa niröp jaḵ buk in degelë bedegërin sir. Gaḵ ham su nanër gagek ngahisekë vu sir. ² Kë! In mëm degelë nabë ham negin ham nivesa geham nesepa loḵ aggata niröp, lob degërin sir. ³ Ham su bunëḵ vu navimin, geham su bii yumin viis, geham su bunëḵ vu navimin jaḵ kupeḵ nivesa vesa, geham su jöp tob malangeri aggagga in nabë alam degelë ham. ⁴ Gaḵ mëm ham sejong ayomin peggo, in ngaa sën ham sejong ayomin jaḵ lo, og su yoh vu bë rëḵ nipaya jaḵ rë. In vunëḵ vunëḵ ham ayomin peggo yi sënë nebë: Ham ayomin gëp revuh, geham malamin yes. Og mëm Anutu rëḵ gelë nabë ngaanon benivesa rot. ⁵ In avëh sën ayoj ya timu vu Anutu wirek medenegin sir nivesa lo yik denevong nebë sagi. Denesejong ayoj

raḵ ngaa nebë sënë gedeneppurek reggaj babuj.
⁶ Sara nevonḡ nebë sënë, benebë nenga vu regga Abraham aye, genenër yi bë “Mehö böp”. Om nabë ham nevonḡ ngaa nivesa, geham su newamin nerak benehönenḡ in ngaa la rë, og ham nebë sën Sara nalu lo ham.

⁷ Log ham maluh sën avëh regga lo, ham gw-evonḡ nabë saga geving. Ham kwamin bo ham venëmin begwevonḡ nivesa vu sir in ham los medo nivesa. Ham nahubin avëh in su nij wëek nebë ham rë. Ham kwamin bo sir in yik deḵo Anutu yi semusemu ving beham rëḵ medo malamin-tumsën doḵ ti. Bë ham sepa doḵ aggata sënë, og ngaa ti su rëḵ gëp begërin ham beham gwevuu jomraksën na rë.

Hil Medo Los Ahëd Geving Hil

⁸ Ggovek saga, om sa bë semu gagek hus nabë ham pin medo los ahëmin geving ham gekwamin pesivin alam pin. Ham kwamin bo arimin lo besemu sir, geham gwevuu sën ham ngo neḵo ham raḵ lo na. ⁹ Bë alam degevonḡ paya vu ham, og ham su bo nipaya doḵ nah nipaya nyëvewen vu sir. Log nabë denanër gagek nipaya jak ham, og ham su nanër gagek nipaya jak sir doḵ nah nyëvewen. Gaḵ ham gwevonḡ ngaa nabë sënë doḵ nah: Ham najom jak na vu Anutu nabë gevonḡ semusën vu sir. In Anutu ggooin ham raḵ bë ham gwevonḡ nabë saga in mëm ham gweḵo semusën vu yi geving. ¹⁰ In gagek neggëp loḵ Anutu-yi-ḵapiya bë:

“Nabë mehöti ahë neving bë medo nivesa

los kwa vesa noh vu buk pin sën nedo mala
vesa agi,
gengaa maggin nama in yi,
og yö gegin avi besu nanër gagek nipaya,
geyö gegin daggen in su nanër gagek ku-
ungsën.

¹¹ Gaḵ geruu demi vu ngaa nipaya ga,
gevonḡ ngaa nivesa mu,

geyö medo mala sepa sën ayo gëp revuh lo,
bahë geving rot nabë natök jaḵ anon.

¹² In Mehöböp mala neggëp menelë alam sën nij
röp lo beneloḵ vu sir,
log netung nenga in hir jomraḵsën yoh vu buk
pin.

Rëḵ alam sën denevonḡ ngaa nipaya lo, og
Mehöböp nerak nij,
lob nevo nyëvewen loḵ yah hir ngaa nipaya vu
sir.”

*Hil Ayoh Vu Bë Gaḵo Vanë Jaḵ Huk Nivesa Sën
Hil Nehevong Lo*

¹³ Bë ham nimin wëëk mesepa doḵ ngaa nivesa
mu, og re yoh vu bë rëḵ gevonḡ paya vu ham-a?
Mak rëḵ nama! ¹⁴ Rëḵ mu nabë ham sepa doḵ ngaa
niröp lob ham gweḵo vanë jaḵ, og ham kwamin
vesa. Log nabë alam denanër nabë debasap ham
in nabë ham göneng, og ham su göneng in sir
benewamin jaḵ. ¹⁵ Gaḵ ham gwetung Kerisi timu
yö natu ham Mehöböp bemedo doḵ ham ayomin.
Ham semu ham jaḵ buk pin in Bengö Nivesa sën
ham medo neḡin agi. Loḵ mëm nabë alam dedoḵ
tepëḵ in gagek sënë degwa vu ham, og ham medo

in nanër nah niröp vu sir. Rëk mu ham nahub nanër gagek ahë yes nah vu sir jak gagek nivesa.

¹⁶ Log ham ayomin yö gëp niröp menivesa rot. In nabë alam denanër gagek nipaya kuungsën jak ham in ngaa nivesa sën ham nevong menesepa loK Kerisi vaha lo, og degelë benij namum. ¹⁷ In nabë Anutu vongin bë hil gako kërur jak ngaa nivesa sën hil nehevong lo, og yik ggovek. Rëk mu nabë hil gako vanë jak ngaa nipaya sën hil nehevong lo, og sënëk su yoh vu rë.

Kerisi Diik In Bë Kevoh Hil Ngaa Nipaya Na

¹⁸ Hil kwad bo Kerisi geving, in yik diik beron timu sënë in kevoh hil ngaa nipaya na. Yi mehö yohvu rëk loK yah hil alam nid paya bed in bë geko hil nom vu Anutu. Tu mehönon rak lob mehönon desis yi mediik, rëk mu Anon og nedo beke di rak yah menedo mala-tumsën. ¹⁹ Log Anon sënë ya meloK ya vu mehönon kenuj sën denedo karabus vu Nyëg Nipaya lo menër gagek vu sir. ²⁰ LoK sën Noa yi buk wirek lo, og alam sënë dekeyëh Anutu yi gagek, rëk mu Anutu su newa rak mevo loK yah nyëvewen vu sir pevis rë. GaK yö jom yi ahon menedo rot, geNoa semu yag loK buk sënë, lob yik sir yu mahen teka mu denedo vesaj loK yag ayo. Sir maluh avëh yoh vu nemadvahi-bevidek-löö denedo mu gebël su rehöö sir rë. ²¹ Bël sënë netahu bël-ripeksën sën neko ham yom lo. Bël sënë og su bël sën neko ham nimin ngöhek ya lo rë, gaK sënë sën nevong beham netahi ya vu Anutu bë gevong beham ayomin mewis jak lo. Lob neko ham yom degwa rak sën Yesu Kerisi kedi rak yah lo. ²² Kedi rak yah beyah nedo Anutu nema

vesa vu yagek, lob angër los hir ggev sën arëj böp lo, gengaa los niwëek vu yagek pin, deneggurek babu.

4

Hil Gevuu Alam Dahis Hir Ngaa Na Gehil Gaḵo Vanë

¹ Ham kwamin bo nabë Kerisi ḵo vanë rot rak navi, om ham kwamin na vu niwëek megwevong nabë yi. In nabë ham gweḵo vanë jak navimin, og ham vuu ngaa nipaya yi aggata ya ggovek ya.

² Nabë saga, in lob ham su newamin jak in ngaa nipaya mesepa doḵ gökin nah noh vu buk pin sën ham medo döb agi. Gaḵ ham sepa doḵ Anutu kwa.

³ Wirek og ham nevong ngaa nebë sënë rot mensepa loḵ ngaa sën alam dahis ahëj neving pangsen bë degevong lo. Ngaa lo nebë sënë: Ham su nejom ham ahon rë, geham nevong malamin anon in ngaa pin sën su yoh vu rë lo benevong. Ham kwamin nevo baggëb lu ngaa loḵ ayomin; ham nenum rak buk meyumin nevong paya; geham nevong ahëmin ta menevong nos böp genevong ngaa nipaya loḵ ayo; geham nesupin ham benenum bël niwëek pangsen benevong ngaa nipaya; log ham nekweyëh Anutu yi gagek genejom rak vu ḵeriing lu ngaa beneḵo sir rak. Rëḵ gwëbeng og ham vuu ya.

⁴ Yönon, gwëbeng sënë og ham su nevong ngaa nipaya benevasap ham rak ngaa jeggin jeggin ving alam dahis ggökin yah rë. Om sën denelëk in ham, lob denenër gagek nipaya rak ham.

⁵ Rëḵ mu vu tamusën og alam dahis sënë yö rëḵ detatekin hir gagek jak ngaa sënë nah vu jaas böp sën neseggi gagek lo medegeḵo nyëvewen

doḵ nah gagek sagi. In semu yi ggovek ya menedo in gengo alam-diiksën los alam malaj vesa hir gagek meseggi. ⁶ Yiḵ degwa raḵ gagek sënë om sën Bengö Nivesa töḵ ya vu mehönon diiksën kënuj betateḵin aggata vu anoj in bë denah medemedo malaj-tumsën geving Anutu. In navij diiḵ nebë sën Anutu nër vu muginsën bë mehönon pin navij rëḵ denadiiḵ lo vorot.

Hur Nivesa Netateḵin Anutu Yi Semusën

⁷ Buk sën ngaa pin vongin govek na lo dus raḵ, om ham kwamin bo nivesa, geyumin sepöp jaḵ, beham najom jaḵ noh vu buk pin. ⁸ Ham pasang napiiḵ vu aggata sën ahëmin geving arimin lo lo niwëëḵ rot kesuu ngaa vahi pin. In nabë hil ahöd geving mehönon, og hil rëḵ dahun hir ngaa nipaya ngahiseḵë na. ⁹ Ham gwegin arimin lo sën yam denedo ving ham lo nivesa, geham su gwevong ayemin vu sir. ¹⁰ Ham pin ti ti ngo ḵo Anutu yi semusën aggagga yoh vu ham nyëmasën, om ham gwevong huk jaḵ in doḵ vu arimin lo. Lob mëm ham rëḵ natu hur nivesa in ham doḵ vu mehönon jaḵ Anutu yi semusën sagi. ¹¹ Nabë mehöti tateḵin gagek, og tateḵin niröp noh vu Anutu yi gagek. Log nabë mehöti gevong huk in doḵ vu mehö ngwë, og gevong huk jaḵ Anutu niwëëḵ sën vo vu yi lo. Hil gaḵo Yesu Kerisi arë jaḵ na vavunë. In niwëëḵ pin neggöp vu yi degwata los degwata benevong semusën saga yam vu hil in bë hil gevong bAnutu arë böp jaḵ rot. Yönon.

Hil Gaḵo Maggin Geving Kerisi Nabë Sënë

¹² Sa mehö lo-e! Vanë sën netök vu ham lo, töḵ vu ham in bë seggi ham. Yönon, vong bë

nengwah vev rak ham, rək mu ham su gwelək in ngaa sənə bekwamin bo nabə ngaa yö agga ti tək vu ham. ¹³ Gaḵ vanə sənə in bə ham gweḵo maggin geving Kerisi. Om ham ngo medo los kwamin vesa, log mēm arə böp los vunek vunek yagek yi rək natök nam rangah vu tamusən. Lob tum mēm ham rək kwamin vesa böpata rot doḵ buk saga. ¹⁴ Ham tu Kerisi-yi-alam, om nabə denanər gagek nipaya jaḵ ham in saga, og ham kwamin vesa. In Anutu yi Anon Vabuung sən vunek vunek yagek yi degwaseḵe yi lo yök nedo ving ham. ¹⁵ Gaḵ ham ti su ngis mehönön medenadiik ma, godeḵ ngaa ma, gevong ngaa nipaya aggagga ma, jaḵ ni in mehö ngwə hir gagek, lob debo vanə vu yi doḵ nah sənə. ¹⁶ Rək mu nabə ham ti kerə maggin in nesepa loḵ Kerisi yi aggata, og su ni namum in, gaḵ yi alam yi om geḵo Anutu arə jaḵ. ¹⁷ In buk sən Anutu bə geḵo huk jaḵ megevong nyėvewen doḵ nah mehönön hir huk lo yam dus rak ggovək ya, menevongin bə gevong vu hil sən yi alam hil lo namugin. Om nabə gevong nabə sənə vu hil, og maḵ rək gevong nabə va vu alam sən nengaj dahis vu Bengö Nivesa lo? Gaḵ rək gevong maggin nipaya verök yi rot vu sir! ¹⁸ In dekevu meneggöp loḵ Anutu-yi-ḵapiya nebə:

“Nabə huk böp neggöp in geḵo alam sən denesepa loḵ ngaa niröp lo nom,
og alam sən deneruu demij vu Anutu gedenevong ngaa nipaya lo og sir maḵ rək nabə va?”

Gaḵ maḵ rək malaj nama verök yi. ¹⁹ Nebə sənə, om nabə Anutu kwa bo nabə alam la degeḵo vanə, og alam sənə yö rək desepa doḵ ngaa niröp mu,

gedegevong bekenuj doḵ nah Anutu nema geving in gegin. In yi yō tung hil, log yō rēḵ medo megevong noh vu yi gagek.

5

Ham Ggev Gwegin Anutu Yi Sipsip Lo

¹ Log gwēbeng sa bē nanēr gagek dus ti vu ham ggev lo nabē: Yiḵ sa ggev ti ving ham, log sa halē rak malaḡ bē Kerisi ḵo vanē. Log sa ving ham behil pin rēḵ medo nivesa los vunēḵ vunēḵ yagek yi doḵ ti doḵ buk sēn Mehōbōp rēḵ natōḵ nom rangah vu tamusēn lo. Om sēn sa bē gejiin ham ggev lo nabē: ² Ham gwegin Anutu-yi-alam sēn denedo nebē sipsip loḵ ham nemamin lo nivesa. Rēḵ mu alam su medo denajij ham nabē ham gwevong huk sēnē, gaḵ ham ngo gweḵo jaḵ megwevong nivesa los kwamin vesa. Geham su gwevong huk sēnē in nabē gweḵo monē mu, gaḵ ham ayomin kedi in huk sēnē nabē ham gwevong nirōp. ³ Ham su gwevong nabē ham bōp beham dahun alam sēn Anutu tung loḵ ham nemamin bē ham gwegin sir lo. Gaḵ ham gweli Anutu yi sipsip lo nivesa metato aggata vu sir medesepa doḵ ham vahamin. ⁴ Bē ham gwevong nabē sēnē, og sipsip alaj bōp rēḵ natōḵ nom rangah, lob ham gweḵo madub nivesa los vunēḵ vunēḵ yagek-yi sēn malangeri rot besu rēḵ meran na rē lo.

Hil Dahun Hil Gekwad Bo Ngaa Nirōp

⁵ Nebē saga, om sa bē nanēr vu ham hur maḡēm geving nabē: Ham gurek alam ggev babuj. Rēḵ mu su sir maḡēm mu rē, gaḵ ham pin sepa doḵ aggata sēn ham dahun ham lo, beham los arimin

pin lo gurek babumin vewen vewen. In gagek sënë neggëp loḵ Anutu-yi-ḵapiya bē:

“Anutu neruuk alam sën deneko sir rak lo,
gaḵ mēm nesemu alam sën denedahun sir lo.”

⁶ Anutu mehō niwëek ata, om ham dahun ham begurek babu, gedok yö yi buk sën lo, og rëḵ geḵo ham jaḵ. ⁷ Om ham bo ham maggin pin dok nah nema, in kwa nevo ham menegin ham.

⁸ Lob ham gwegin ham nivesa bemedo malamin ham. In ham mehō nipaya Satan neko loḵ rot nebë reggu böp layon sën negga mehōnon lo, lob nengeek böpata geneggevek meneyam in bē pesöng jaḵ hil. ⁹ Om ham ngo ayomin na timu vu Anutu niwëek bemedo in ham dev dok megwedu yi na. In ham nerak ni bē ham arimin lo pin sën denedo yoh vu dob pin agi yik deneko vanë nebë ham. ¹⁰ Semusemu pin degwa Anutu yö tahi ham yam rak Kerisi, in bē ham medo nivesa los gweko vunek vunek yagek-yi geving yi degwata. Om yik ham rëḵ gweko vanë yik buk dus teka mu, log mēm Anutu rëḵ gevong beham nimin vesa jaḵ gökin, bebarah ham na, begadu ham, geham medo niwëek. ¹¹ Om hil gaḵo arë jaḵ nabë Mehō niwëek ata degwata los degwata. Yōnon.

Gagek Hus

¹² Sa kevu gagek dus ti sënë vu ham mesevo loḵ Silvanus* nema in bē geḵo nöḵ vu ham. In sa nehalë yi nebë hil arid, in Kerisi yi mehō yi yönon. Sa bē bër ham kwamin jaḵ beham najom Anutu yi semusën soḵek sën senër rangah vu ham lo ahon beham bare nimin wëek in. ¹³ Kerisi-yi-alam vu

Babulon* sën Anutu ggooin sir rak ggovek ya ving ham lo kwaj nevo ham medenenër.

Log Markus sën vong bë sa nalug lo kwa nevo ham menenër ving. ¹⁴ Ham najom* sir sën Kerisi-yi-alam ham lo nemaj in tato nabë ham ahëmin neving sir. Ham sën ham tu Kerisi-yi-alam lo pin ayomin yö gëp revuh.

Gagek Mewis
The New Testament in the Central/Mapos dialect of the
Buang language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Buang Mapos long
Niugini

Copyright © 2003 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Buang, Central/Mapos (Buang)

Dialect: Central/Mapos

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

18a972db-abcc-5dc3-9031-f1d4455b33c3